

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2020/443)

Distanssammanträden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktiges ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige i ett nytt sista stycke i 4 § enligt vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 1.
2. Kommunstyrelsens ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i styrelsens sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Reglemente för kommunstyrelsen i ett nytt andra stycke i 18 § i reglementet enligt vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 2.
3. Nämndernas ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i respektive nämnds sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder i ett nytt andra stycke i 9 § enligt vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 3.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Rådande pandemi med smittspridning av coronaviruset covid-19 har medfört stor påverkan på samhället. För att minska risken för spridning av viruset har bl. a. större sammankomster förbjudits enligt regeringsbeslut. Flera företag har infört reseförbud och vissa anställda ombeds arbeta hemifrån. I samband härmed har fråga uppkommit om möjlighet för ledamöter i kommunfullmäktige och i stadens nämnder att delta vid sammanträden på distans. Stadsledningskontoret har därför utrett förutsättningarna för detta.

Förutsättningarna redovisas nedan tillsammans med förslag till införande av nya bestämmelser i fullmäktiges arbetsordning samt i kommunstyrelsens reglemente och i reglementet med allmänna bestämmelser för nämnderna.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Mina synpunkter

Jag föreslår kommunfullmäktige beslutar att kommunfullmäktiges ledamöter liksom kommunstyrelsens och övriga nämnders ledamöter får delta vid sammanträde på distans under de förutsättningar som anges i bilagda förslag till ny lydelse av fullmäktiges arbetsordning respektive kommunstyrelsens reglemente och reglementet med allmänna bestämmelser för nämnderna. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

1. Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige
2. Reglemente för kommunstyrelsen
3. Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktiges ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige i ett nytt sista stycke i 4 § enligt vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga
2. Kommunstyrelsens ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i styrelsens sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Reglemente för kommunstyrelsen i ett nytt andra stycke i 18 § i reglementet enligt vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 2.
3. Nämndernas ledamöter får, när särskilda skäl föreligger, delta i respektive nämnds sammanträden på distans. Ett tillägg görs i Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder

i ett nytt andra stycke i 9 § enligt vad som framgår av
stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 3.

Stockholm den 23 mars 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Rådande pandemi med smittspridning av coronaviruset covid-19 har medfört stor påverkan på samhället. För att minska risken för spridning av viruset har bl. a. större sammankomster förbjudits enligt regeringsbeslut. Flera företag har infört reseförbud och vissa anställda ombeds arbeta hemifrån. I samband härmed har fråga uppkommit om möjlighet för ledamöter i kommunfullmäktige och i stadens nämnder att delta vid sammanträden på distans. Stadsledningskontoret har därför utrett förutsättningarna för detta. Förutsättningarna redovisas nedan tillsammans med förslag till införande av nya bestämmelser i fullmäktiges arbetsordning samt i kommunstyrelsens reglemente och i reglementet med allmänna bestämmelser för nämnderna.

Fullmäktige

I 5 kap 16§ kommunallagen sägs:

Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid fullmäktiges sammanträde.

Ledamöter får alltså delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Fullmäktiges arbetsordning ska i så fall innehålla föreskrifter om i vilken utsträckning sådant deltagande får ske.

Av kommentaren till bestämmelsen framgår bl a följande. För att få delta på annan plats än sammanträdeslokalen krävs alltså att det sker genom ljud- och bildöverföring i realtid och alla deltagare ska se och höra varandra och delta på lika villkor. De som är närvarande i sammanträdeslokalen måste kunna se den distansdeltagande ledamoten, och denna måste också kunna se samtliga andra deltagare. Om flera ledamöter deltar på distans måste även de kunna se varandra. Lika villkor innebär att ljud- och bildöverföringen måste vara stabil och av hög kvalitet. Om bild- eller ljudkvaliteten försämras eller förbindelsen bryts måste sammanträdet avbrytas tills en förbindelse av sådan kvalitet har återupprättats att alla åter kan sägas delta på lika villkor. Den som deltar på distans måste även ha möjlighet att ta del av handlingar som delas ut

vid sammanträdet och fullt ut delta i avgörandet av ärendena, även i de fall avgörandet sker genom omröstning. För slutna omröstningar ställs särskilda krav på den tekniska lösning som används. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid sammanträdet. Det innebär bl.a. att denna kan delta i avgörandet av ärendena och ska även antecknas som närvarande i sammanträdesprotokollet. Om de nämnda kraven inte är uppfyllda, t ex om ledamoten deltar via telefon utan att någon bildöverföring sker, kan ledamoten inte anses närvarande i paragrafens mening. Ledamoten får då inte delta i avgörandet av ärendena, men kan tillåtas att yttra sig.

Nämnderna

För nämndernas del sägs i 6 kap 24§ kommunallagen:

Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap. 16 §.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid nämndens sammanträde.

Det är alltså fullmäktige som beslutar i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Detta ska anges i reglemente.

Fullmäktige får dock överlåta till nämnden att närmare bestämma i vilka situationer deltagande på distans ska få ske och vad som ytterligare ska gälla för sådant deltagande.

Liksom för fullmäktige gäller att en ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid sammanträdet.

Varken fullmäktiges arbetsordning eller reglementet med allmänna bestämmelser för stadens nämnder, reglementet för kommunstyrelsen eller övriga nämnders, inkl krisledningsnämndens, reglementen innehåller för närvarande några bestämmelser om deltagande på distans.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Ett behov av möjlighet för ledamöterna i såväl kommunfullmäktige som i stadens nämnder att i vissa fall kunna delta vid sammanträden på distans har bedömts föreligga. De nu rådande omständigheterna har särskilt aktualiserat frågan, men även andra omständigheter kan tänkas motivera att ledamöter får delta på distans. I SKRs exempel på arbetsordning för fullmäktige och reglemente för styrelser och nämnder uttrycks förutsättningarna för att sammanträde ska få äga rum med ledamöter som deltar på distans att *särskilda skäl* föreligger. Vidare anges i SKRs exempel de krav som kommunallagen uppställer för distansdeltagande samt för nämnderna även att distanslokalen ska vara så beskaffad att obehöriga inte kan ta del av handlingar, bild eller ljud¹. Stadsledningskontoret föreslår att motsvarande bestämmelser införs i fullmäktiges arbetsordning (Kfs 2017:06) samt kommunstyrelsens reglemente (Kfs 2017:08) och reglementet med allmänna bestämmelser för stadens nämnder (Kfs 2008:12)² enligt nedan.

Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige

Som ett nytt sista stycke i 4§ i arbetsordningen föreslås följande (jf bilaga 1).

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre³ arbetsdagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Reglemente för kommunstyrelsen

Som ett nytt andra stycke i 18§ i reglementet föreslås följande (jf bilaga 2).

Styrelsen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta

¹ För fullmäktige anges inget om lokalens beskaffenhet då sammanträde där sällan sker med stängda dörrar.

² För krisledningsnämnden och övriga nämnder gäller, till skillnad från kommunstyrelsen, även reglementet med allmänna bestämmelser för stadens nämnder.

³ SLKs förslag, SKR lämnar öppet för antal dagar i sitt exempel.

del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre⁴ arbetsdagar i förväg anmäla detta till styrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen.

Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder

Som ett nytt andra stycke i 9§ föreslås följande (jf [bilaga 3](#)).

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre⁵ arbetsdagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Sammanfattningsvis föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktige beslutar att kommunfullmäktiges ledamöter liksom kommunstyrelsens och övriga nämnders ledamöter får delta vid sammanträde på distans under de förutsättningar som anges i bilagda förslag till ny lydelse av fullmäktiges arbetsordning respektive kommunstyrelsens reglemente och reglementet med allmänna bestämmelser för nämnderna.

⁴ Jf not 3

⁵ Jf not 3